

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Wilno

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Zbiory Cesarskiego Uniwersytetu Wileńskiego: Gabinet numizmatyczny

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Gabinet numizmatyczny Cesarskiego Uniwersytetu Wileńskiego powstał w oparciu o zbiory przejęte w 1803 r. W 1817 r. Kolekcja została przekazana do biblioteki a opiekę nad nią sprawował Godfred Ernest Grodek, a następnie Adam Jocher, który opisał kolekcję. Po zamknięciu Uniwersytetu została ona przewieziona do Kijowa.

Daty działalności / zakres czasowy:

1803-04-04 podpisanie przez cesarza “Aktu potwierdzenia Uniwersytetu wileńskiego”
1803-05-18 ustawa o powołaniu Uniwersytetu Wileńskiego
1832-05-01 zamknięcie Uniwersytetu

Dostępność

<https://polona.pl/archive?uid=95962512&cid=99096015>

Typ relacji instytucji wobec pamięci

Rodzaj pamięci

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY		Uniwersytet 1817: biblioteka uniwersytecka
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW		
GODZINY OTWARCIA		
DYREKTORZY		
ZARZĄDCA		
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowany)		

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

--

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Gromadzenie okazów numizmatycznych, stworzenie zbioru pomocnego przy prowadzeniu zajęć dydaktycznych z dziedziny historii.
--

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

--

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

--

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

Mickiewicz Józef S. J., 1744-1817, fizyk, wykładowca, opiekun Gabinetu Numizmatycznego w latach 1803-1817

Gotfryd Ernest Grodeck spolszczona forma nazwiska: <i>Grodek</i> , 1762-11-17 1825-04-11 filolog klasyczny, krytyk literacki, tłumacz, numizmatyk, profesor Cesarskiego Uniwersytetu Wileńskiego.
--

Adam Benedykt Jocher 1791-12-23 1860-04-03 Wilno Wilno

bibliograf, bibliotekarz, encyklopedysta i wykładowca Uniwersytetu Wileńskiego, autor jednej z pierwszych polskich bibliografii narodowych. . W r. 1827 powołano go na pomocnika bibliotekarza w Uniwersytecie wileńskim. Pierwszą pracą na tem stanowisku było opisanie gabinetu numizmatycznego.
--

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

Cesarski Uniwersytet Wileński

Kalendarium (historia instytucji)

Gabinet numizmatyczny istniał od 1803 r., najprawdopodobniej do jego zbiorów trafiły okazy z Muzeum Starożytności. Od początku opiekę nad kolekcją sprawował ks. Mickiewicz, po jego śmierci w 1817 r. Została ona przeniesiona do biblioteki i pozostawała pod nadzorem bibliotekarza Grodecka, który na nowo uporządkował kolekcję. Obejmowała ona monety, medale, wyciski medali, kamei i monet. W 1827 r. Adam Benedykt Jocher opisał zbiory Gabinetu numizmatycznego, "nieomal wszyscy ówcześni adjunkci zajmowali się tą pracą i uzyskiwali za nią od cesarza albo uznanie, albo pieniężne wynagrodzenie" (Bielecki, 1899-1900, t. III: 411). Jocher został opiekunem zbiorów i doprowadził do wzbogacenia jego zbiorów o cenne egzemplarze medali. Po zamknięciu Uniwersytetu Gabinet został przeniesiony do Kijowa.

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

1803: 268 medali i 295 monet z kolekcji Muzeum starożytności

Po 1817: 725 szt. monety, wyciski na siarce różnych medali, kamei i monet

Po 1827: wiele "pięknych i znacznej wielkości" medali srebrnych i złotych

Dary:

Ok. 200 szt. wycisków na siarce różnych medali, kamei i monet (hr. Walicki)

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Strategia pozyskiwania zbiorów

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

--

Wystawy czasowe

--

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

--

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

--

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

--

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

--

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

--

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

Józef Bieliński, Uniwersytet Wileński (1579-1831), t. I, Kraków: Druk W.L. Anczyca i Sp., 1899-1900 Józef Bieliński, Uniwersytet Wileński (1579-1831), t. II, Kraków: Druk W.L. Anczyca i Sp., 1899-1900 Józef Bieliński, Uniwersytet Wileński (1579-1831), t. III, Kraków: Druk W.L. Anczyca i Sp., 1899-1900 Ludwik Janowski (Tur), Uniwersytet Wileński i jego znaczenie, Lwów: Macierz Polska, 1903
--

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

--

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

--

Ciekawe cytaty

"W życiorysach niektórych profesorów wspominam, że ci za opisanie i uporządkowanie gabinetu numizmatycznego odbierali Najwyższe nagrody; że zaś nagrody te otrzymało kilka osób w jednym czasie, stąd wniosek, iż gabinet ten musiał być bardzo znakomitym i bogatym pod względem ilości, kiedy tylu ludzi nad jego opisaniem pracowało. W rzeczywistości był to skromny zbiorek, powstały z ofiar prywatnych, gdyż funduszu specjalnego dla niego nie było. Ks. kurator w pierwszym raporcie swoim do ministra o stanie Uniwersytetu w roku 1803 pisze: "Zebranie medali, z niektórego czasu zaprowadzone przy Uniwersytecie i stopniowo powiększające się. W niem znajduje się starożytnych medali 268, nowszych i monet różnych państw 195 "Zostawał pierwotnie pod dozorem X. Mickiewicza aż do jego śmierci, to jest do roku 1817. Potem został przeniesiony do biblioteki i oddany pod dozór
--

bibliotekarza Grodecka. Grodeck za nowo go ułożył. Zawierał wówczas 725 egzemplarzy, oprócz darowanych przez hr. Walickiego wycisków na sierce różnych medali, kamei i monet. Wszystkiego około 2000 sztuk”

(Bieliński, 1899-1900, t. I: 156)

“Uniwersytet przyjął w spadku nie wiele i do tego lichotę. [...] W muzeum starożytności było 268 medali i 295 monet” (Bielecki, 1899-1900, t. III: 536)

UWAGI:

--

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Aldona Tołysz

Data sporządzenia karty:

--

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

--

METADANE* (wypełnia redaktor/moderator portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA / LICENCJE	